

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ALTMİŞDÖRDÜNCÜ SÛRE-İ CELÎLE
el-TEĞÂBÜN SÛRE-İ CELÎLESİ
Medenî(; Medîne-i Münevvere döneminde inmiş)dir.
18 âyet-i kerimedir.

O Rahmân ve O Rahîm olan Allâh'ın ismiyle!

1- Göklerde olanlar ve yerde bulunanlar Allâh için sürekli (tenzih ve) tesbihte bulunmaktadır!

Mülk ancak O'na aittir, (Kendi mülkünde dilediği şekilde sadece Kendisi tasarrufta bulunabilir, hiçbir yetkide kimseyi ortak kabul etmez,) **hamd sadece O'na mahsustur!** (Tüm nimetlerin asılları O'ndan geldiği için her halükârda övülen ancak O'dur!)

O, her şeye (hakkıyla gücü yeten bir) Kadîr'dir.

2- Sizi yaratmış bulunan Zât ancak O'dur! Böyleyken içinizden kâfir olan da vardır, yine sizden mümin olan da mevcuttur! Allâh yapmakta olduğunuz şeyleri (hakkıyla gören ve amellerinize münasip şekilde size karşılık verecek olan bir) **Basîr'dir.**

3- O, gökleri ve yeri (mükelleflere imtihan yurdu olması gibi üstün bir hikmet ve) **hak** (olan bir gaye) **ile yaratmıştır. Sizi şekillendirmiş ve** (diğer canlılar içerisinde) **sizin suretlerinizi pek güzel yapmıştır.** (Bu yüzden kendi şeklinizi hiçbir canlının suretiyle değiştirmek istemezsiniz.) **Varış da ancak O'nadır!**

(O halde O sizin suretlerinizi güzel yaptığı gibi, siz de sîretlerinizi ve amellerinizi güzelleştirin ki, azaba çarpılarak o güzel şekilleriniz bozulmasın!)

4- O, göklerde olan ve yerde bulunan her şeyi (hakkıyla) **bilmektedir, gizlemekte olduklarınızı da açıklamakta bulduklarınızı da bilmektedir. Allâh, göğüslerin sahip olduğu şeyi**(; kalplerin barındırdığı tüm sırları, niyet ve inançları hakkıyla bilen bir) **Alîm'dir.**

5- (Ey müşrikler! Nûh, Hûd ve Salih (Aleyhimüsselâm)ın kavimleri gibi) daha önce inkâr etmiş bulunan o kimselerin önemli haberi size gelmedi mi?

Onlar (kötü) işlerinin ağır vebalini (daha dünyadayken) **tatmıştılar. Üstelik (âhirette) onlar için çok acı verici pek büyük bir azap da vardır.**

6- İşte sana! Bu, şu gerçek yüzünden olmuştur ki; rasûlleri onlara pek açık mucizeler getirmekte idi, ama onlar (peygamberin beşer olmasına akıl erdiremeyerek): **"Birtakım insanlar mı bizi hidâyete erdirecekler?" demiştiler. Böylece onlar** (kitapları da, peygamberleri de, âyetleri de) **inkâr etmiştiler ve** (onların getirdiği delilleri düşünmekten) **iyice yüz çevirmiştiler. Allâh da onlardan ihtiyaçsızlığını ortaya koydu.**

Zaten Allâh(, değil mükelleflerin iman ve taatına, âlemlerin hiçbirine ihtiyacı olmayan yegâne) **Ġaniyy'dir**; (kâl diliyle de ondan daha fasîh olan hâl diliyle de her yaratık tarafından Kendisine hamdedilen bir) **Hamîd'dir**.

7- O kâfir olmuş kimseler asla diriltilmeyeceklerini iddia etti(ler). De ki: "Hayır! Rabbime yemin olsun ki; elbette mutlaka diriltileceksiniz, sonra da elbette yapmış olduğunuz şeylerle kesinlikle haberdâr edile(rek hesaba çekile)ceksiniz!"
İşte sana! Bu, Allâh'a göre pek kolay bir şeydir.

8- Öyleyse Allâh'a da, Rasûlüne de indirmiş olduğumuz o nur (olan Kur'ân)a da iman edin!

Allâh yapmakta olduğunuz şeyleri(n görünen-görünmeyen tüm yönlerinden hakkıyla haberdâr olan bir) **Habîr'dir**.

9- O (evvelkilerin ve sonrakilerin) **toplanma günü** (olan kıyamet muhasebesi) **için sizi bir araya getireceği günü** (hatırla ki,) **işte sana! O, birbirini aldatma günüdür** (ve o gün aldatılanlar, cehennemlikler olacaklardır. Zira imanla ölmeleri durumunda cennette yerleşecekleri makamlarını Müslümanlara kaptıracaklar ve cehennemde yanarken, kendilerine o menziller gösterilince pişmanlığa boğulacaklardır)!

Her kim Allâh'a iman eder ve (namaz, oruç, hac, zekât gibi) **salih bir amel işlerse, O** (Rabbi) **ondan kötü işlerini tamamen örter ve içerisinde sonsuza kadar ebedî kalıcılar olmak üzere onu öyle değerli cennetlere girdirir ki,** (köşklerinin ve ağaçlarının) **altlarından sürekli ırmaklar akmaktadır.**

İşte sana! Ancak bu (şekilde günahlardan kurtulup, cennete girmek, dünyadaki geçici kurtuluşlara nazaran) **pek büyük bir kurtuluştur.**

10- O kimseler ki; kâfir olmuşlardır ve Bizim âyetlerimizi yalan saymışlardır; işte sana! Ancak onlar, içerisinde ebedî kalıcılar olmak üzere o (cehennem) **ateşin(in) arkadaşlarıdır! Ne kötü varılacak yer olmuştur o(rası)!**

11- Allâh'ın izni(; dilemesi ve imkân vermesi) **ile olmadıkça** (insanın malına, çocuğuna ve canına) **hiçbir musibet çatmaz!**

Her kim Allâh'a iman ederse, O onun kalbini (sabıra ve başına geleni Allâh'tan bilip, rıza göstermeye) **hidâyet eder** (ki, böylece o, kendisine gelip çatanın, zaten ona isabet edecek olduğunu, ona isabet etmeyenin de zaten kendisine gelip çatmayacağını yakinen bilir). **Allâh her şeyi** (hakkıyla bilen bir) **Alîm'dir.**

(Dolayısıyla imanlı kişinin yakînî inancını bildiği için musibet anında onun kalbini kaydırmaz.)

12- (Emir ve yasaklarına riâyet hususunda) Allâh'a da itaat edin, o Rasûle de itaat edin!

Eğer (onların hükümlerinden) **yüz çevirirseniz,** (ne Allâh'a, ne de peygambere hiçbir zarar veremezsiniz. Çünkü) **Rasûlümüz üzerine düşen, ancak apaçık bir duyurudur!**

(O da bu vazifesini hakkıyla yapmıştır. Dolayısıyla onun tebliğine uymayanlar sadece kendilerine zarar vermiş olurlar.)

13- Allâh ki; O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur! Öyleyse inananlar ancak Allâh'a (güvenip) **tevekkül etsin!** (Zira her şeyin Allâh-u Te'âlâ'dan geldiğine inanmak, her işte sadece O'na güvenmeyi gerektirir.)

13- Ey iman etmiş olan kimseler! Şüphesiz eşlerinizden ve çocuklarınızdan sizin için birtakım düşmanlar vardır. Artık onlardan (sebeplere İslâm'ın bir hükmünü bile olsun

aksatmaktan) **sakının!**

Ama eğer (onların bağışlanabilecek birtakım suçlarını) **affederseniz**, (kınama ve ayıplama yoluna başvurmadan) **yüz çevirirseniz ve** (kusurlarını) **örterseniz, şüphesiz ki Allâh** (onlara yaptığınız muamelenin bir misliyle size karşılık vererek günahlarınızı bağışlayacak olan bir) **Ğafûr'dur;** (pek merhametli olan bir) **Rahîm'dir.**

15- Mallarınız ve çocuklarınız ancak (günaha ve azaba düşmenize sebebiyet verecek) **birer fitnedir / (Allâh tarafından, kendileriyle sınanacağınız) birer imtihan vesilesidir /** (,artık sakın onların sevgisi yüzünden hainliğe yönelerek imtihanı kaybetmeyin).

Allâh ise, (rızasını ve taatını mal ve evlât sevgisine tercih edenler için) **pek büyük bir mükâfat sadece O'nun katındadır.**

16- Artık siz gücünüz yettiği nispette Allâh'tan hakkıyla sakının, (O'nun öğütlerini kabul kulağıyla) **dinleyin**, (emir ve yasaklarına) **itaat edin ve** (size verdiği rızıklardan bir kısmını,) **nefisleriniz için** (mal ve evlattan) **daha hayırlı olan bir şekilde** (O'nun emrettiği yerlere) **infakta bulunun! Her kim nefsinin cimrilik hırsından korunur** (da, Allâh yolunda infaka muvaffak kılınır)**sa, işte sana! Ancak onlar, felâh** (ve kurtuluş)**a erenlerin ta kendileridir!**

Sa'îd İbni Cûbeyr (Radiyallâhu anh)dan rivayet edildiğine göre; "Allâh'tan hakkıyla sakının! " Âl-i İmrân: 102) âyet-i kerimesi nazil olunca, sahâbe-i kiram ayakları şişinceye ve alınları yara oluncaya kadar ibadete başladılar. Sonra Allâh-u Te'âlâ Müslümanlara bir kolaylık olmak üzere bu âyet-i celîleyi indirerek, birinci âyet-i celîlenin hükmünü neshetti ve müminlerin, güçlerinin yetmeyeceği şeylerle mükellef kılınmayacağını beyan etti.

Gerçi burada bir nesh bulunmadığını, ancak bu âyet-i kerimenin, bir önceki âyet-i celîledeki icmalin tafsili(; kısa ve kapalı ifadenin açıklaması) olduğunu söyleyenler de vardır. (Âlûsî)

17- Eğer siz (Allâh-u Te'âlâ'nın tayin ettiği yerlere ihlâs ve gönül hoşluğuyla yardımda bulunarak veya borç isteyene faizsiz para vererek) **güzel bir ödünçle Allâh'a borç verirseniz, O sizin için o** (bağışta bulunduğu)**nu(zu, bire on, bire yediyüz ve daha) bir çok katlara katlar ve sizin için** (günahlarınızı) **mağfirette bulunur.**

Zaten Allâh (az bir amel karşılığı pek büyük mükâfatlar bahşeden bir) **Şekûr'dur;** (ceza vermekte acele etmeyen bir) **Halîm'dir.**

18- (O, duyu organlarıyla idrâk edilemeyen) tüm gizlileri ve görünenleri (hakkıyla) **bilendir**, (istediğini yapmaya son derece güçlü olan bir) **Azîz'dir ve** (her işi yerli yerinde olan bir) **Hakîm'dir!**

KUR'ÂN'I MECÎD
VE
TEFSİRLİ
MEÂL-İ ÂLÎSÎ

Mahmud Ustaosmanoğlu